

IZHAJA VSAKI DAN

Na ob sedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesevniške številke se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih pekarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Porečju, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smatralice, zahvale, polarnice, oglase denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 50, pol leta K 25.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne kopirajo se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost

Slovenski volilci

vseh šestih mestnih volil. okrajev!

pridite na veliki

volilni shod

ki se bo vršil

jutri, v sredo, ob 8. uri zvečer

v veliki dvorani

„Narodnega doma“.

Na tem shodu se proglasijo slovenski kandidati za volitve v mestu in v občinah volilci poslednja navodila za volilno bitko.

Naj torej nikdo slovenskih volilcev ne izostane.

Odbor

polit. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Parlamentarni položaj. Vsa pogajanja razbita. Cesarjeve nade.

DUNAJ 7. — Danes je bilo v državnem zboru več konferenc radi jutranjega glasovanja o dr. Šusteršičevem predlogu. — „Slovenska enota“ vstraja pri svojem predlogu. Poljska ljudska stranka se bo tudi jutri odzdravila. — Cesar se je izrazil proti poslancu baronu Hormuzskemu, kojega je sprejel danes v avdienci nado, da se bo dalo premagati sedanje težkoče in da bo parlament zamogel začeti normalno delovanje.

Avdiencia pri cesarju.

DUNAJ 7. Cesar je vsprejel opoldne v posebni avdienci prokuratorja gorenje egiptovske francišanske misije O. Fortunata Vignozzi iz Seana.

Minister Košut na Dunaju.

DUNAJ 7. (Ogr. bir.) Trgovinski minister Košut se danes popoldne poje na Dunaj in pride jutri na avdienco k cesarju. Minister za notranje stvari grof Andrássy odpotuje s popoldanskim brzovlakom na Dunaj in bo tudi jutri na avdienci pri cesarju.

Košut o samostojni ogrski banki.

BUDIMPEŠTA 7. Po večeršnjem shodu v zadevi samostojne ogrske notne banke so se podali udeleženci shoda pred Košutovo stanovanje, kjer so mu priredili burje ovacije. Košut se je zahvalil, ter izjavil, da je tudi on odločen prištevati samostojne ogrske banke in je radi tega demisioniral. Nadeja se, da mu bodo tudi v bodoče ohranili zaupanje, da mu bo tako mogoče služiti stvari, katere je po njegovem mnenju potrebne v interesu dežele in konstitucionalne kraljevine Ogrske.

Ogrski socialisti o krizi.

BUDIMPEŠTA 7. — Socialno-demokratski delavci so imeli včeraj shod, na

katerem so sklenili resolucijo, da je iskati vzrok sedanji krizi v okolnosti, da v madžarski koaliciji združene stranke nečajo izvesti volilno reformo, da si so v to obvezane. Socialno-demokratska stranka je sicer za samostojnost dežele, vendar se taj ni primeren trenutek, da bi se zahtevalo samostojno banko. Najprej treba uvesti splošno, enako in tajno volilno pravico.

Mlekarstva razstava v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 7. Včeraj popoldne je nadvojvoda Josip otvoril mednarodno mlekarstvo razstavo, ki je prirejena v zvezi s četrtim mednarodnim mlekarstvom kongresom. Kongresa se udeležuje 530 inozemskih članov iz 20 držav. Ogrskih udeležencev je 517. — Potem ko je poljedelski minister Daranyi pozdravil kongres, je bivši poljedelski minister Figet predaval o mlekarstvu s stališča, vede, higijene in poljedelstva.

Bolgarski car Ferdinand.

REKA 7. Bolgarski car Ferdinand, ki se je mudil tukaj tri dni, je sinoči odpotoval na Dunaj.

Turčija se pripravlja na vojno z Grško.

DUNAJ 7. „Mitag-Zeitung“ priobčuje brzojavko iz Londona, da je Turčija pripravila povsem na tihom armado in mornarico za vse slučaje, ki bi utegnili nastati zbog izpraznitve Krete od strani čet varstvenih volesil. Govori se, da so že pripravljeni celi vojni načrti za vojno z Grško.

Eksplodizija v smodnišnici.

KRAKOV 7. — Eksplodizija v municijaki zalogi V. so trajale do 2 1/4 ure zjutraj. V najbližji okolici je več hiš popolnoma razrušenih. Vsem je bilo z odlomki stekla in opekami ranjenih okoli 300 oseb.

Nevihite.

OPAVA 7. Predvčeraj so bile v mnogih zapadnošlezskih občinah nevihte s silnimi plohami, ki so napravile veliko škodo. Ena ženska je utonila.

Združenje Kongo-države z Belgijo.

ANTVERPEN 7. Včeraj je bilo v prisotnosti kralja Leopolda, princzine Klementine in več ministrorv proglašeno na belgijskem način združenje Kongo-države z Belgijo. — Predsednik trgovske zbornice je v nekem nagovoru proslavil kralja Leopolda kot varstvitelja kolonije, na kar je izrazil kralj v svoji zahvali nado, da postane luka v Antverpeni prva luka na kontinentu.

Madrid 7. Novoinimenovani poslanik na dunajskem dvoru markiz Herera je sinoči odpotoval na Dunaj. Na kolodvoru so odhajajočega poslanika pozdravili avstro-ogrski poslanik Welserheimb in mnogi inozemski diplomati.

Stokholm 7. — Povodom 100-letnice uvedbe ustave so se po vsej državi vršile narodne slavnosti.

Monakovo 7. — Princ vladar je imenoval stolnega dekana Franca Betlingorja v Špiri nadškofom v Monakovem.

Rusija.

PETROGRAD 7. Državni svet je dovolil kredit za štiri nove oklopnače, ki ga je bila državna дума odklonila. Z gradnjo ladij se je medtem že pričelo.

PETROGRAD 7. (Petr. brz. ag.) Car Nikolaj je milostnim reskriptom podelil od-

poklicanemu poslaniku Sinevjevu Andrejev red. Sinevjev je pozvan v državni svet.

Državna дума.

PETROGRAD 7. Proti koncu včerajšnje večerne seje državne dume je prišlo povodom nadaljevanja razprave zakonskega načrta o spremembi vere do hrupnih prizorov. Najskrajnejši desničarji pripadajoči škof Evlogij je ostro polemiziral proti kadetu Karulovu, ker je leta trdil, da se je v Evlogijevi škofiji razširjalo pravoslavno vero z batinami. Dragenci so celo matere z dojenčki na prsih pretepali z namenom, da bi s tem razširjali pravoslavno vero. — Škof Evlogij je označil to trditev kakor pačenje resnice in je zaklical kadetom: „Stranujete se!“ Radi tega ga je podpredsednik Meyendorff pozval na red. Na to je nastal na desnici zbornice velik hrup. Zadoneli so glasovi: Verzite Nemca vun! Podpredsednik, ki se je zastojni trudil, da bi napravil red, je zaključil sejo. Na popoldanski seji je predsednik Homjakov radi današnjih v zgodovini tretje dume nezasišanih škandalov podvil resen ukor.

Okoličani!

Volilci II. razreda! Glasujte složno za kandidate političnega društva „Edinost“, ki so:

za I. okraj:

Anton Miklavac pok. Antona
posestnik pri sv. Mar. Magd. Spodnji,

za II. okraj:

Alojzij Biecker od Ivana
privatni uradnik v Rocolu,

za III. okraj:

Štefan Ferluga
šolski vođa na Opčelnah,
dr. Just Pertot
zdravnik v Trstu.

OPOMBA. Priporoča se volilem, naj pišejo imena kandidatov povsem točno, kakor so gori tiskana, ozirom na to, da so tako pisana tudi v volilni listi.

Dr. Lueger o dualizmu in Hrvatski.

Sobotni „Agrar Tagblatt“ objavlja razgovor z dom. Luegerjem o stališču krščansko-socialne stranke nasproti hrvatskemu vprašanju in nasproti splošnemu političnemu položaju v Avstriji. Dr. Lueger je izjavil, da je njegova stranka s svojimi simpatijami popolnoma na strani Hrvatov in da se zavzame za združenje Bosne, Hercegovine in Dalmacije s Hrvatsko. — Trilateralizem ne pomenja samo rešitve hrvatskega vprašanja, ampak je tudi začetna etapa za rešitev celokupnega avstrijskega vprašanja skupaj spadajočih ozemelj na eni, ter utrditev državnega edinstva na drugi strani. Madžarsko objektivnost je treba zlomiti že z ozirom na avstrijsko politiko na Balkanu. Madžari naj se svobodno gibljejo na ozemlju, ki jim pripada po narodnosti, a ista pravica pripada v mejah njihovega narodnega posestnega stanja tudi ogrskim Slovanom, Nemcem in Romunom.

tako udane Viktorije. „Koliko je revica trpela in kako bolesto je pisala to pismo polno ljubezni in udanega stresa.“ Nehote je nesel pismo k ušom, je poljuboval in je močil z vročimi solzami, ki mu jih je izzabilo s srcem pisano pismo. Pred njim na mizi je stala slika dekleta, s katerim se je seznanil v Trstu. Komaj je zagledal to sliko, jo je naglo pograbil, jo raztrgal in potepal z nogami. Z roke je snel prstan, ki ga je dobil pred kratkim od ravno istega dekleta, odprl okno in ga zaludal čez nasprotno streho. V okvir je dal pismo Viktoriji, da se je kazal njen podpis. Delal je to v naglici in brez premisleka. „Tako, sedaj bom živeti novo življenje! Kakšno je to življenje, ki je sedaj živim!“

Pomislil je na svojo mladost in bilo ga je sram, kako se je mogel z Viktorijo samo igrati. „Ljubezen hočem za ljubezen vračati in to naj napolni ves ostali del mojega življenja. Viktorija me ljubi in hočem sedaj postati tudi vreden njene ljubezni. Ona je tisto bitje, ki mi naj me spremlja, kakor tiha sreča na mojem bodočem potu življenja. Koliko ljubezni so mi že obljubovali: oče, v šoli, in vse dolžnosti sem spolnil, ki so mi jih ti zapovedali, če hočem doseči njih ljubezen — a še nobeden mi ni v trenutku, ko sem se le za las oddaljil — od teh zapovedi, tako priprosto in udano izrazil svoje ranjene ljubezni,

Sedanje razmere na Ogrskem in Hrvatskem so nevedržljive. Zato, da zbog vladajočega dualizma za sedaj ni možno podpirati nemadžarskih narodnosti in posebno Hrvatov. Poleg tega se opaža vlad zadnjih preprirov v avstrijski poslanski zbornici obžalovanja vreden pojav, da enkrat češki, drugkrat pa nemški voditelji letajo za budimpeštanskimi mogotci.

No, da zna dr. Lueger lepo govoriti, smo vedeli tudi že poprej: Lepe besede in nič ko lepe besede. A samih lepih besed je bilo res že dosti...

Dr. Lueger priznava, da duvalistiška ureditev izpodiča stebre države; se izraža za združenje Bosne-Hercegovine s Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo; priznava, da Madžari ovirajo Avstrijo na vršenju nje misije na Balkanu; obsoja dejstvo, da so nemadžarske narodnosti izročene madžarskemu nasilju na milost in nemilost; — zagotavlja, da ostane trden v boju proti madžarskemu šovinizmu, da bo stal se svojimi simpatijami trdno na strani Jugoslovanov.

Kakor rečeno: dr. Lueger je prav lepo govoril v pogovoru z zsupnikom „Agrar Tagblatt“. Lepa načela, lepe nazore in daje je razvijal, ali le v — akademiznem razgovoru. Ali kaj hasnejo Jugoslovanom vsi taki izrazi simpatij, ki pa so le platonisti, ker jih križa vsa praksa v politiki stranke, ki jo vodi dr. Lueger?!!

Nočemo delati dru. Luegerju krivice s tem, da bi ga proglašali odgovornim za vsako besedo, ki jo pišejo glasila ali govore poslanci njegove stranke. — Ali za politiko stranke v nje glavnih linijah nosi on odgovornost na vsaki način.

Ta politika pa je, izlazi v zadnjih, za bodočnost države in usodo Jugoslovanov zgodovinsko pomembnih časih, o dločno slavofočna in dijametralno nasprotna lepim izvajanjem dra. Luegerja.

Kaj pomaga obsojati vladni sistem in se zgražati nad narodnimi boji, če pa so se krščanski socijanci zagrizeno stavili v službo tega sistema, ki se svojim enostranskim postopanjem Nemcem v prilog druge narodnosti naravnost sili v obupne borbe? Kaj pomaga napovedovati boj dualizmu, če pa je stranka slepo poslušna onim faktorjem, ki hočejo ohraniti dualizem? Kaj pomaga obsojati madžarski šovinizem in se izrekati za osvobodjenje Hrvatov iz madžarskega objema, če pa stranka s honetnimi in nehonetnimi sredstvi brani propalce a la Nastić, stavlja v krivo luč tiste hrvatske in srbske politike, ki se bore za osamosvojenje Hrvatske iz neodvisnosti od Madžarov? Kako se vedejo krščanski socijanci ob „velezdajniškem“ procesu v Zagrebu? Kdo stoji n. pr. v prvi vrsti njih, ki skušajo opravičevati to ostudno gnojo proti hrvatsko-srbski koaliciji? Ravno o krščanski socijanci, ki jim je vodja isti — dr. Lueger!! In kaj je ta „velezdajniški“ proces družega, nego jedno tistih infernalnih sredstev, s katerim se hoče uničiti vsaki odpor proti madžarskemu nasilju v Hrvatski?!!

Kaj pomaga izrekati se platončno za združenje Bosne in Hercegovine s Hrvatsko, ko pa krščanski socijanci stoje v parlamentu srdito proti tistim strankam ki se hočejo res boriti za tako združenje in ko krščanski socijanci stoje v boju za tisto avstrijsko vladno, ki je slika, da se snuje v Bosni madžarska agrarna banka?!! — Ravno v petkovi seji zbornice, ko so slovenski poslanci,

kakor Viktorija, ljubezen naj bo naše življenje in zato storim tudi vse da jo dosežem, da dosežem ljubezen Viktorije in jo tudi obdržim. Ha, oče, ti, ki si mi toliko, zatrjeval, kako me ljubiš, si se izkazal v pravem trenutku, kako si slab, da raje mene zapuščaš in ugašjaš sebi in svojim poželjem.

Oni ki je nad nami, mi je vzel najdragocenejši zaklad, ugasnil luč življenja mami, ko bi nas še lahko vodila in popila vso družino s svojo ljubeznijo.

Svet, ti, ki hliniš pred oltarjem vsak dan svojo ljubezen, ti podpišeš še očeta in večeš v propast njega in njene otroke. Ne, ne sedaj vas, ki imate toliko ljubezni v zakupu, vas zavrzem in pridobim si res pravo ljubezen v Viktoriji. Ljubezen naj bo življenje in jaz hočem živeti, zato Te ne zapustim Viktorija, Ti, ki si dala s tem pismom dokaz, da me res ljubiš s srcem! Ne, niso še se razšli rdeči nagelji, ne! „Dam jim jaz spet nove moči“. Tako je pomislil Pavle in sklenil posvetiti vse svoje moči v ljubezen Viktorije. „In če se sedaj oče poroči, ga zapustim, se postavim na svoje noge in moji bodoči koraki, moja bodoča dejanja bodo samo plod moje vesti, vzrastel iz ljubezni. Toliko moči že menda imam, morali in fizične, da se lahko prelinem skozi življenje s svojimi močmi, ki imajo kal v ljubezni“.

(Dalje).

PODLISTEK. 16

Mačeha

Kraška povest iz današnjih časov

Piše A. L.

V.

Dragi mi Pavle!

Ne zameri če je moja pisava tako rakava in ni tako učena kakor je tvoja a nekaj mi ne daja miru da ti pišem par vstic ko si bil o božičih doma in sva prišla na sveti večer po polnočnici skupaj si mi obljubil da se snideva večkrat toda ti se nisi nič prikazal in jaz sem sedaj silno žalostna ker ne vem če si ti nisem kaj zamerila in da me ti nimaš nič več rad moje srce ki vse gori zate je žalostno ker mislim da si me ti zapustil Dostikrat po noči premišlujem v postelji kaj sem ti naredila da me ne maraš nič več in nazadnje se vedno zjočem ker mi vest nič ne očita da bi Te kedaj razlhal ali Ti bila nezvesta in Ti me nisi od svetega večera ko si bil doma nič več niti pogledal ne In nisem si mogla drugače

pomagati kakor da sem vzela pero v svojo desnoro roko in Ti pišem par vstic da veš kako sem žalostna in potrta ko mi Ti nič ne pišeš in povedi zakaj mi nisi o božičih več pogledal Kadar vidim kako venejo nageljčki ki sem jih celo zimo zate pripravljala in skrbno zalivala da ti jih dam o božičih se vedno zjočem ker si mislim kakor zvenelo Ti nageljčki tako bo ugasnila Troja ljubezen do mene ne veš kako mi je bilo hudo pri srcu ko si Ti odšel in jaz Ti nisem mogla dati nageljčkov In še poslovil se nisi kadar se nato spomnim se vedno razžalostim ker mislim da je vsega konec lepo Te zato prosim piši mi vsaj zakaj se tako držiš in kedaj prideš domov še sedaj ko pišem to drobno pismo mi stopajo zolze v oči Prosim Te lepo piši mi kaj kmaui in ne zameri moji grdi pisavi če pišeš naredi na pismo Lastnoročno da pisma ne dobi drugi v roke mama ali oče pričakujem odgovora

Do Groba Te ljubeča in Udana

Viktorija.

Pavle je čital to pismo brez pike, pisano z neredno roko, s občutovanjem do konca in ko je prečel zadnji del, si je moral z robcem obrisati solzno oko. „Razkava je pisava in pike ni notri — a pisano je toliko bolj s srcem in čustvom!“ je pomislil Pavle in se hudoval sam na-se, da je zamogel tako raniti in žalostiti srce odkritosrčne in njemu

izdatno podprti od socijalne demokracije, bili veliko bitko proti takemu presežanju Madjarov, so krščanski socijalci — ne meneč se niti za to, da jim je predlagatelj dr. Šusteršič politično jako blizu, torej le v ognju za sedanjimi vladni sistem — podali eklatanten dokaz, kako širok in globok je prepad med lepimi akademskimi izjavami dra. Luegerja in praktično politiko njegove stranke, za katero politiko nosi v prvi vrsti odgovornost — dr. Lueger.

Dejanj, dejanj, potrebujemo mi, velepospšitovani g. Lueger, ker nam vse lepe besede in najlepše simpatije nič ne koristijo in nas zadevajo le kakor krvava ironija.

Ako krščanski socijalci res žele zdrobiti madjarsko prepotenco, potem ne smejo med njimi, ki se bore proti tej prepotenci iskati — veleizdajalcev in tako podajati madjarskemu nasilju — legitimnost!!

K položaju v Avstriji.

Po črnem petku.

Baron Bienenrath jsi prizadeva s svojimi vladnimi strankami na vse načine, da bi izvelkel zdravo kožo iz neprijetne zagate, v katero ga je spravilo glasovanje v zbornici minul petek. Danes se bo bila odločilna bitka. — Na obeh straneh se pripravljajo za skrajno borbo.

Diferenca med vladnimi pristaši in opozicijo bo iznašala le nekaj glasov.

Zato so dobili vsi poslanci toliko od vladnih strank, kolikor od opozicije pozive, da pridejo danes gotovo v parlament.

Vseh poslancev je 512. Od teh so štiri mesta izpraznjena, tako šteje poslanska zbornica danes v resnici 508 členov. Ako bi na glasovanju ostalo razmerje kakor v petek, bi se odstranilo iz zbornice 19 poslancev (15 od poljske ljudske stranke, 3 schönererjanci in 1 dirjak). Ostalo bi torej 493 poslancev, ki bi se udeležili glasovanja. Večina iznaša torej 247 glasov. To seveda le v slučaju da bi bili vsi poslanci navzoči, kar se pa nikdar ne dogaja.

Razmerje med vladnimi strankami in opozicijo pa je sledeče:

Stranke vladne večine so:	
Nemci svobodomislci	77
Kršćanski socijalisti	96
Poljaki (brez poljske lj. str.)	53
Latinska zveza	19
Bukovinski Malorusi	5
„Dirjaki“ Kuranda in dr. Gross	2
Skupaj	252
Opozicijske stranke so:	
Slovaška enota	124
Socijalna demokracija	89
Malorusi	20
„Dirjaki“ Hock, Otner, Stark in Breiter	4
Zionisti	4
Skupaj	241

Ako bi bili torej vsi poslanci na mestu in bi se iz večine nobeden ne izneveril, bi do bila vlada 11 glasov večine. Ali prav lahko bi bilo možno, da postane tudi jutri — kakor v petek — iz večine manjšina. Umerno je torej, da si vlada in vladne stranke prizadevajo, da bi posredovale in da bi pripravile opozicijo na to, da bi glasovala za resolucijo Glominski-Redlich, ki v resnici govori ravno isto, kar dr. Šusteršičeva resolucija samo v milejši obliki. Naravno torej da se današnje seje pričakuje z mrzlično napetostjo.

K glasovanju v državnem zboru.

Sobotni „Slovenski narod“ je priobčil z Dunaja brzojavko, da je minul petek na glasovanju o dr. Šusteršičevem nujnem predlogu v državnem zboru manjkalo 12 jugoslovanskih poslancev. Temu nasproti doznajemo iz krogov jugoslovanskih poslancev, da je manjkalo od vse „Slovaške enote“ 12 poslancev in ne od samih Jugoslovancev.

Jugoslovani in italijansko vseučiliščno vprašanje.

Razni listi so te dni raznesli vest, da so slovaški poslanci stavili Italijanem ponudbo, da bodo glasovali za italijansko vseučilišče v Trstu, ako Italijani glasujejo za predlog dra. Šusteršiča glede agrarne banke v Bosni.

Od avtoritativne strani smo pooblaščen z izjavo, da je ta vest popolnoma izmišljena. Stališče naše glede italijanske univerze je znano in ne odnehamo od njega za nobeno ceno.

Pošten nemški poslanec.

Nemški poslanec dr. Ofner je glasoval na petkovi seji z opozicijo. Zato so mu očitali nemški nacionalci in krščanski socijalci, da je izdal nemške interese. Na to odgovorja omenjeni poslanec, da je naravnost frivolno, če se glasovanje o bosnanski agrarni banki označa kakor narodno ali nemško. — Nemško da bi bilo, ko bi se nemške stranke zavzele za to, da se izvrši odkup bosnanskih kmetov z državnimi sredstvi.

Jako pametno, škoda da ima dr. Ofner le malo tovarišev — med svojimi nemškimi soplemenjaki.

Tarabochia.

O tem mežu piše „Tjednik“ v Belovaru sledeče:

„Mi Belovarčani imamo čast poznati g. Tarabochia, posebno mi, ki smo obiskovali in se obiskujemo „Narodno kavarano“ tu pa tam

tudi po polnoči, pak zato vemo iz lastnega opazovanja, da-li je govoril Masaryk resnico, ko je rekel o njemu, da napravlja ponoči v pijanosti izgrede po kavernah.“

Po svojem izkustvu zamoremo soditi tudi o daljnih izjavanjih Masarykovih in njegovi verodostojnosti.

K temu poročilu „Tjednika“ poročajo reškemu „Novemu listu“ iz Bakra.

Tarabochia se je rodil v Bakru, a po pokolenju ni Bakarčan. Njegov oče je prišel sem iz Lošinja in živi še danes med nami. Stari Tarabochia se je mučil in potrošil veliko denarja, da je izšolal svojega sina.

A kako mu je ta povrnil?

Povrnul mu je tako, da — akoravno je podedoval po pokojni materi prilično imetje — živi njegov oče v Bakru od podpore in milosti drugih ljudi in dobrot delnih zavodov. Imoviteji bakarski meščani podpirajo starca, da na stare dni ne trpi vsakovratnega pomanjkanja. In morali so večkrat očitati sinu, da se je spomnil in poslal svojemu staremu očetu kako malenkost. Pri nas je ljubezen napram roditeljem globoko vcepiljena. Zamoremo vam reči, da se nad postopanim podpredsednika zagrebskega sodnega stola s svojim lastnim očetom zgraža malo in veliko, in nimajo besedi, da bi po zaslugi ožigosali takega sinu.

Če ta človek tako postopa s svojim lastnim očetom, moremo si tudi ostalo misliti. Nikdo ni mogel tako lahko, kakor mi Bakarčani razumeti dejstvo, zakaj je Tarabochia preskočil celo vrsto svojih kolegov, da je prišel na svoje današnje mesto!!

Mislimo, da bi bil vsak komentar k gornjemu poročilu popolnoma nepotreben.

Volilni shodi.

Volilni shod v Škodnju. — Lepo je bilo gledati stotine samih zrelih mož, ki so prišli v Čemotovo dvorano, da slišijo in osebujo spoznajo svoje bodoče deželnozborske in ob enem mestne zastopnike.

Tajnik političnega društva „Edinost“ in kandidat za I. razred tega okraja gosp. dr. Wilfan je odprl zborovanje z iskrenim pozdravom in zahvalo za izredno obilo vdeležbo, ter je predložil g. Ivana Godina (Faki) predsednikom shoda.

Po običajnem pozdravu in zahvali na volice je podelil predsednik besedo dru. Wilfanu, ki je izustil krasen govor, katerega jedro bi bilo približno to-le: V noči od večera na danes priletele so v naše mesto čudne ptice, ki govorijo trdo in gospodovsko. „Deutsche Wähler“ jim je pa ime! Ti novi osrečevatelji Trsta pozivajo Nemce, naj ne dajo svojih glasov nobeni stranki tržaški, ter naj delajo le na to, da dobe Nemci v Trstu svoje lastno zastopstvo.

Mi Nemcer ne potrebujemo in jih ne želimo. Mi smo sami dovolj močni, in ni nam treba loviti tujih glasov — najmanje pa nemških. Mi jih tudi nismo nikdar potrebovali in jih ne bomo. Nemcem so vsi drugi narodi in stranke le manje vredni patrijotje! Mi ne iščemo njih podpore, povemo pa jim, da smo mi tu domačini od davnine — med tem, ko so oni v Trstu le gostje in nič drugega. Do sedaj se mi nismo bojevali (vsaj odprto ne) proti njim, pripravljeni pa smo tudi na boj s tem graditeljem nemškega mostu do Adrije. Nemški volilni oklici govori o lažljivih prerokih socijalistih, ki da niso internacionalci, pač pa le Lahi in Slovenci.

Mislili smo, da se bližamo časom, ko pojnajo na tej zemlji narodnostni boji, ki se bijejo že skoraj pol stoletja, a smo se varali — ker mesto miru je prišel med nas še nov sovražnik v podobi Nemcev! Kakor se vidi — ne bo miru. Mi privoščamo sosedom Italijanom lekcijo, ki jo ji dajajo nemški politiki. Govorili so gada na pravih misleci, da ga tako osvoje in izkoristijo proti nam. Mesto tega so dosegli naproti. Gad je ostal gad in že je začel pikati one — ki so ga tako bratski negovali!

Mi smo sosedu laške narodnosti opozarjali na pretečo nevarnost, toda brezuspešno. V svoji kratkovidnosti so se le posmehovali našim nasvetom — sedaj se njih kratkovidnost maščuje nad njimi. Niso hoteli složnega delovanja z nami in sedaj imajo blaznjo!

Ta lepa, zlati tla, ta naša okolica, so slovenaška tla, so bila, so in morajo ostati slovenaška. To zemljo hočemo ohraniti svojim naslednikom — tudi če bi morali preliti zadnjo kapljo krvi.

Tudi v mestu nočemo biti meščani in državljani druge vrste! Mi hočemo in zahtevamo enakih pravic. Mi zahtevamo vsakovrstnih šol in sicer ne samo ljudskih, ampak tudi srednjih in višjih šol, v katerih naj se naša mladina izobražuje. Z eno besedo: mi zahtevamo enakopravnost na vseh poljih! Vaših zastopnikov dolžnost bo, da bodo zahtevali uveljavljanje vseh postulatov, omenjenih v oklicu, izdanem po političnem društvu „Edinost“.

Mi ne obljublamo zlatih gradov, kakor je storila to neka druga — recimo — socijalistična stranka v oklicu za zadoje državnozborske volitve. Mi se bomo na vso moč vpirali uvedanju mestnih doklad na hiše in zemljišča v okolici. Socijalisti pa hočejo, naj se vas ravno s temi dokladi obremenijo, kakor da niste že dovolj preobloženi z raznimi davki! Darki naj se le povisajo, a to ne na škodo revnega kmeta-delavca. Da v k

naj plačujejo oni, ki jih lahko plačujejo in ti so kapitalisti.

Lahi nam nočejo dati šol, ker hočejo, da bi naše ljudstvo ostalo nevedno in barbari nas imenujejo! Nočejo pa dati nam sredstev, da bi se izobrazili! Občina in dežela morata podpirati kmetijstvo, kakor delajo to povsodi, kjer jim je mari napredek in blagostanje občinarjev. Slovenski zastopniki v deželnem zboru hočejo tudi zahtevati, da se sklene zakon za urejenje zemljiške knjige, da ne bo naš kmet moral trošiti ogromnih svot, ako bo hotel urediti svoje posestno stanje. Mi rabimo boljših cest in tram. zvez, ki se naj ne delajo le na korist mestu in brez ozira na okolico, kakor je bilo to do sedaj.

Mi smo demokratje. Med nami ni in ne sme biti nikake stanovske razlike. Ako je delavec srečen, smo srečni tudi mi žnjim, ako pa je on nesrečen, čutimo in trpimo tudi mi žnjim. Mi nočemo farbat, kakor delajo drugi, ki so svoječasno obetali, da pridejo nekada na zemljo! Zahtevamo pa, da pri naši skledi dobivajo hrane prvi naši domačini in le, ako bi tem preostajalo, naj pridejo tujci pomagat. Govornik je bil navdušeno akklamiran.

Ko je g. dr. Wilfan predstavil kandidata za II. razred tega okraja, ki je bil navdušeno pozdravljen, je spregovoril dosedanjí deželni in mestni zastopnik gosp. Anton Sancin: Deželni zbor tržaški se vpira urenjenju zemljiške knjige, ker noče, da bi Slovenci dosegli enakopravnost v vodstvu teh knjig. Treba bo storiti vse možno, da se gospodo prišli v to.

Govornik je omenjal meje, do katerih so svojedobno segala posestva dedov in pradedov okoličanov, in je rotil male in velike posestnike, naj ne prodajajo svojih zemljišč tujcu! Umikali so se okoličani dovolj — prepustivši tujcem skoraj vsa tržaška mestna ozemlja!

Dalje se je govornik dotaknil govora, ki ga je imel sodrug Kopač (ali Kristan) svoječasnó v ravno teh prostorih in na katerem je rekel, da je tudi mali posestnik izmogovatel delavcev! Sedaj vidite, da imate edinega resničnega prijatelja le v svojem bratu, zato: Slovanec naj voli le Slovanca, edinega zvestega prijatelja!

Že pri nastopu aplavdiran, nastopil je kandidat Anton Miklavc s svojim onornim glasom: Program političnega društva „Edinost“ je lep in ga mora sleherni ljubitelj našega ljudstva podpisati mirno vestjo. Govornik upa, da se bo dajalo na podlagi izdanega programa in s pomočnimi močmi dosežati marsikaj koristnega za ljubljene volice. Njemu so posebno pri srcu revnejši sloji. On bo skušal storiti vse, da bi le pomagal revnim delavcem. Kakor zvest sin svojega slovenaškega naroda bo visoko dvigal slovensko zastavo, zahtevajoč pravice za brate okoličane. Priporočal je volicem I. razreda, naj vsi oddajo svoje glasove dru. Wilfanu in Antonu Sancinu, da ne bosta samo izvoljena — ampak častno izvoljena. Ko bi padli „generali“ bi tudi on kakor podčastnik ne mogel voditi boja. Govorniku so frenetično aplavdirali.

Gosp. Križmančič je zopet povedal nekaj trpkih na račun laške liberalne stranke in je bil aplavdiran.

Ker se ni nikdo več oglasil za besedo, je predsednik zaključil ta imponantni shod, a zborovalci so potem glasno izražali svoje zadovoljstvo na tem, kar so čuli. Takega zadovoljstva nismo z lepa opažali med našim ljudstvom.

Shod v Bazovici.

Ki se je vršil v nedeljo popoldne v prostoru gostilne „Konsumnega društva“ v Bazovici, je vspel najlepše. Shod je otvoril v imenu političnega društva „Edinost“ g. Maks Cotic, ki je po podpravnem razgovoru naprosil g. Škerjancu, naj predseduje shodu.

Gosp. Škerjanc je prevzel predsedstvo in je po primerem nagovoru podelil besedo g. Coticu.

Govornik je na to razlagal volicem novi volilni red in povdarjal, da je velikega pomena dejstvo, da na podlagi novega volilnega zakona pridesta v mestno delegacijo tudi dva zastopnika skolice. Pozvdarjal je na to, da moramo na volitvah vsi Slovenci složno nastopiti. Ne morem in ne smemo jemati v poštev želj vsacega volilca posebej, niti se ne moremo in ne smemo ozirati na želje posamičnih vasi, ampak gledati moramo, da koristi skupnosti spravimo v sklad. Zegotovljaj je volice, da može, ki vodijo tržaško slovensko politiko, nimajo od tega nobene koristi, pač pa večkrat celo gmotno škodo. Govornikova izvajanja so izzvenela v to, da novi volilni red, na podlagi katerega bomo sedaj volili, ni še nikakor idejal volilne pravice, vendar ga mi vsprejemamo kakor velik korak proti demokratiziranju volilne pravice in zato moramo biti tega volilnega reda veseli. — Končno je govornik predstavljal volicem navzočega kandidata za II. razred v III. okraju (v katerega spada Bazovica) gosp. dr. Justa Pertota.

Burno pozdravljen po zborovalcih, je na to spregovoril g. dr. Just Pertot, ki se je v prizrčenem govoru zahvalil volicem na izkaznem mu zaupanju. Rekel je, da noče ničesar obljubljati, česar bi potem morda ne mogel spolniti. Vendar, je dejal, bodo imeli sedaj zastopniki okolice več upliva, nego so ga imeli do sedaj, ker bosta v delegaciji tudi

dva okoličanska zastopnika. Če bi bil kak zastopnik okolice v mestni delegaciji, ne bi bil štrajk voznikov trajal cele 4 mesece. Istotako je z razdelitvijo pašnikov, ki bi bila zdavno rešena, če bi bil v delegaciji kak Slovanec. Omenil je, kako Slovenci trpimo pomanjkanje na šolaki izobrazbi. Potrebna nam je viša poljedelska šola, potrebna nam je obrtna šola.

Izobrazba je vendar prva potreba, kajti človek, ki ni vsaj kolikor toliko učen, mora delati drugim tlako. Izobrazba je prvi predpogoj, da prihaja človek do boljšega in lagljeja kruha. Vsi moremo torej glasovati za slovenske kandidate, da tako pokažemo svetu, da tu živi še en rod, ki je na milost in nemilost izročen svojemu sovragu, ali rod, ki noče umreti, ampak hoče živeti in napredovati.

V ta namen moramo vsi voliti kandidate, ki nam jih postavlja politično društvo „Edinost“, ker le na način nam zasijejo boljši dnevi.

Govoru g. dr. Pertota je sledil buren aplauz, na kar je govoril gosp. Andrej Cotic, po domače Pušar, iz Lonjerja, ki je priporočal volicem, naj vsi složno glasujejo za kandidate političnega društva „Edinost“. Spregovoril je še g. Fran Godnik ki je volicem priporočal isto, kakor predgovorniki, na kar je gosp. Škerjanc zaključil shod.

(Poročilo o shodu v Kolonji smo morali rudi pomanjkanja prostora odložiti za jutranjo številko. Op. ur.)

Delavci ajdovske predilnice proglasili potom N. D. O. — štrajk!

Prepozno za včerajšnjo številko našega lista, nam je prispela v ponedeljek zjutraj iz Ajdovščine sledeča brzojavka:

AJDOVŠČINA 6. — Prišlo je vendar do neizgovornega! — Predilci in ostali delavci tukajšnje predilnice, učenjeni pri ajdovski podružnici tržaške N. D. O. so danes popoldne na imponantnem shodu proglasili štrajk. Negreledna množica je čakala z veliko napetostjo na postaji prihoda tržaških delegatov tov. dr. Jos. Mandića in Skalak. Na shodu, ki je na to sledil (po § 2 dr. z., kajti okrajno glavarstvo v Postojni je prepovedalo napovedani javni shod) so vsi delavci predilnice enoglasno glasovali za štrajk. Govorili so ob viharnem odobravanju tov. dr. J. Mandić, Rejer, Skalak, Budihna in drugi. Po shodu je dolga vrsta, nad 600 delavcev in delavk, mirno in dostojno korakala mimo predilnice, kjer je posebna deputacija izročila vodstvu predilnice naznanilo o sklepu predilniških delavcev. Jutri ob 10. uri shod. Navdušenje med štrajkujočimi neopisno. Vae občinstvo se se svojimi simpatijami na strani štrajkujočih.

AJDOVŠČINA 7. — Štrajk je popoln. Delo počiva povsod. Ob 10. uri se je vršil shod, na katerem je govoril tovariš Skalak. Na to se je vršil obhod.

Če je, odkar se govori in piše o štrajkih, bil sploh kak štrajk simpatičen, je to gotovo štrajk predilniških delavcev v Ajdovščini. Da je do štrajka moralo priti, je bilo jasno po poročilih, ki jih je v svojih zadnjih številkah prinašalo oficijelno glasilo N. D. O. „Narodni delavec“. S tem je boj, ki ga vodi domači predilci proti nemškemu vodstvu predilnice, ki je na vse možne načine izkoriščalo delavce, stopil v najskutnejšo fazo. — Štrajk so sklenili predilci enoglasno. V tem tiči najhujša obsodba razmer v ajdovski predilnici. Zelo lausko leto so predilniški delavci vložili pri tržaškem upravnem svetu ajdovske predilnice spomenico, v kateri so zahtevali zboljšanje svojih gmotnih razmer, odslovitve nekaterih delovodij-tlačiteljev in človeško ravnanje. Rezultat je bila neugodna. Od tega časa je raslo vrenje med delavstvom. In ko sta tov. Mandić in Jakič, brzojavno pozvana, prispela minoli četrtek v Ajdovščino, sta morala konstatirati, da je vse mirno prizadevanje brezuspešno. Štrajk je postal neizogiben — in je izbruhnil z elementarno silo v nedeljo.

Dnevne vesti.

Volilci pozor! Namestništvo vabi volilce vpisane v volilno listo, katerim ne bi izkaznice bile vročene najdalje 24 ur pred volitvijo, naj pridejo osebno po nje v namestništvno palačo na velikem trgu, pritičlje, vrata šte 5. med 8. uro pr. p. in 2., ali med 8. in 7. uro pop. Tamkaj je tudi vdobiti duplikate, ako se izkaznice izgubijo; ravno tako tudi nove glasovnice namesto izgubljenih ali p kvarjenih. Na dan volitve bo konečno vdobiti glasovnice pri volilnih komisarjih.

Volilni shodi. Jutri v sredo ob 8. uri zvečer se bo vršil volilen shod v prostorih „Konsumnega društva“ v Lonjerju; v četrtek popoldne ob 5. uri v Rocolu „pri lovcu“ v krčmi J. Grdola; v soboto zvečer pa v Gospodarskem društvu na Frdeniču pri sv. Ivanu.

Mestnim volicem naznanjamo, da morejo dobiti pojasnilo v volilnih

stvarah v uradih »N. d. o.«, »Delavskega podpornega društva« in »Trž. podpornega in bralnega društva«.

Volilcem II. okoličanskega okraja in III. in IV. mestnega okraja naznanjamo, da se v »Konsumnem društvu« v Rojanu dajajo vsaki dan od 7.—9. zvečer eventuelna zaželjena pojasnila in navodila.

Gg. odborniki polit. društva »Edinost« se uljudno vabijo, da se udeležijo današnje redne odborovalne seje ob 7¹/₂ uri zvečer v pisarni dr. Gregorina in dr. Slavika.

Kje so prijatelji slovenskega delavca? Prejeli smo: Čitatelji se za čitani o shodu delavcev Lloydovega arsenala, ki se je vršil v soboto dne 29. t. m. pri sr. Jakobu.

Ker socialni demokratje kriče, kakor da so zadeli terno s tem svojim shodom, izvolite pribiti — resnico.

Delavci organizirani v »N. D. O.« in več italijanskih delavcev so se združili v skupino z namenom, da prirede shop v vrhu spoznavanja za skupen nastop v zboljšanje položaja delavcev v arsenalu.

Ta shod, ki ni imel prav nikakega stika s politiko, so hoteli socialisti izrabiti v svoje strankarske namene, češ, da se boje, da bi oni slovenski delavci »krumirili«. To je najdrznejše naloževanje in obenem hinavstvo. Pridržen manever.

Delavci v »N. D. O.« so bolj zduženi nego socialisti. Naši delavci tvorijo veliko skupino delavcev Lloydovega arsenala. To svedoča socializem ni po volji, ker je njihovo število za toliko manjše. Slovenski delavci so odločni za nastop v zboljšanje razmer v arsenalu. Oni hočejo tudi — ko se jim bo zdel čas ugoden — nastopiti in tedaj bomo videli, kdo bo krumiril! Mi narodni delavci v arsenalu tvorimo tako število, da brez nas ali celo proti nam ne more nikdo izvesti nikake akcije. Najmanj pa socialisti. Zato bodo prisiljeni — da si hočejo priboriti košek boljšega kruha — sodelovati z nami. Dejstva govore, da v dolgih letih, ko jim je bila poverjena borba za naše interese, niso mogli nič doseči. Razmere so se le poslabšale, da skoro živeti ne bomo mogli več.

To spoznanje se širi vedno bolj med našimi delavci in v njem je tudi vzrok, da je prišlo do ustanovitve »N. D. O.« In v resnici vidimo na vodstvu te organizacije, pravo umevanje našega položaja, primerno izbiranje sredstev in — pošteno voljo za pomoč delavstvu. Zato obojemo danes bolj nego kdaj tisto večno ostudno hujkanje proti »narodnjakom«. Mi vidimo dobro, kje so nam prijatelji in vemo, da takih prijateljev med italijanskimi sodrugi — a samo ti so odločni v naši tržaški socialni demokraciji — nimamo! Zato bomo le koristili svoji stvari, ako se vsi organizujemo v naši »Narodni delavski organizaciji«.

Nekaj delavcev, ki so bili socialisti.

Oddaja pisarniških potrebštin (tudi brzojavnega papirja) za leto 1910. C. kr. državno železniško ravnanstvo v Trstu si zagotavlja na novo gori navedenih materialij za l. 1910 potom javnega dobavnega razpisa.

Natančnejši pogoji za oddajo dobave so vsebinjeni v številki uradnega lista »L'osservatore Triestino« od 10. junija t. l.

Popravek. V včerajšnjem članku »Nemške denunciacije na škodo Slovanov« se je urinilo par tiskovnih pogršk, ki kvarijo celoten smisel.

V predzadnjem odstavku druge kolone treba čitati: Trst v slovenskih rokah bi uničil evropsko ravnotežje.

Zadnji stavek predzadnjega odstavka bi se moral glasiti: To naj si zapomnijo tudi Hrvatje in Srbi za slučaje, ako bi ti ljudje še kdaj hoteli priti med njih — banketirat in razpečevati svoje hinavstvo o velikem prijateljstvu do Jugoslovanov.

Naslednji stavek pa bi se moral glasiti: V gori omenjenem članku so se pokazali infernalno zlobne sovražnike Jugoslovanov.

Veselica na korist ženske podružnice sv. Cirila in Met. v Sezani, ki se je vršila pretežno nedeljo, je vsepea izborna tako v moralnem kakor v materialnem pogledu. Tržaški Sokol in Tržaščani sploh so se vdeležili veselice v častnem številu. Telovadci in pevski zbor Tržaškega Sokola so želi burao pohvalo občinstva. Obiljubljeno nam je obširneje poročilo.

Tržaška mala kronika.

Föderansperg pomiloščen. Včeraj zjutraj je predsedstvo tukajšnjega deželnega sodišča dobilo obvestilo se strani najvišjega sodnega dvora na Dunaju, da je bil Julij Föderansperg pomiloščen od cesarja in da mu je bila smrtna kazen spremenjena v do smrti ne ječo.

Najdeno truplo. Včeraj ob 5. in pol uri je redar zapazil, da je v veži hiše št. 10 v ul. Pier Luigi da Palestrina ležal človek, ki ni dajal znaka življenja od sebe. Prepričali se je, da je imel mrtvo truplo pred seboj. — Zdravniška postaja je odposlala zdravnika, ki je konstatiral, da treba smrt bržkone pripisati kapi, nastili pred nekoliko urami. Spoznalo se je, da je pokojnik bil natskar Edivard Pasteur, star 74 let iz Vidma, stanujoč v podstrežju one hiše. Pri njem se je

našlo štiri krome in srebrno uro. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri Sr. Juštu.

Malone strit od vlaka. Ko je včeraj popoldne drdral vlak državne železnice po Sr. Jakobu (ul. Broletto) je bil nek fantek, ki je abuzivno šel po progi, v nevarnosti, da ga podre vlak.

Železniški paznik 47-letni Anton Husu je zapazil nevarnost in rešil fanteka. Ali kmalu bi bil vrli mož postal sam žrtav svoje dolžnosti, ker ga je stroj butnil ob tla, da je obležal brez zavesti. — Dobil je več težkih poškodb.

Zasačeni ulomici. Včeraj zjutraj ob 2¹/₂ je redar zasačil človeka, ki je hotel ulomiti ključavnico zlatarske štacune g. Jakoba Monari na ogalu ulic Caprin in Guardia. Nedaleč od njega so stali drugi ljudje na straži, ki so čim so opazili redarja, zažvižgali. Lopovi so, jo kar najhitreje odkurili; oni pa, ki je lomil ključavnico, ni več vtegnil utiti redarju, ki ga je dohitel in aretiral. Isti je 21-letni tžak Hermenegild Machis iz Trsta, večkrat kaznovan individu.

Kandidat za jetnišnico. Predvčerajšnjem zvečer ob 10 i pol se je 13-letni Lucijan Zefred, vulgo »šimša«, stanujoč v Rocolu št. 361, nahajal s svojo materjo v Kinematografu v ulici Istra. Ko je po dovršeni predstavi izšel je s klopi blagajničarka vkradel ruto, v kateri se je nahajalo 29 kron, lastnina sluga pri kinematografu Petra Kramer. Mali tat je takoj zbežal. Pozneje so mu prišli na sled; priznal je in povedal, kje je skril mali zaklad, in sicer v gozdu Bousquet. Tatiša so izročili materi; uvede se pa proti njemu kazensko postopanje.

Koledar in vreme. Danes: Medard šk. Jutri: Primož in Felician muč. Temperatura včeraj 2 uri popoldne + 22. Cels. Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Tendencia za nevihte.

Društvene vesti.

Telovadno društvo »Sokol« v Trstu. — Sokolski jahalni oddelek ima vsje v sredo ob 6. uri in pol v jahalnici Via Rossetti št. 71. Novi jahači dobro došli. Na zdar.

»Tržaško podp. in bralno društvo ulica Stadion št. 19« vabi tem potom vse odbornike in njih namestnike k redni društveni seji, ki bo v sredo dne 9. t. m. ob navadni uri, mesto v četrtki radi praznika. Voditvo.

Odbor »Tržaškega podpor. in bralnega društva« naznanja, da je počenši od 1. junija in do konca septembra uvedel nedeljski počitek ter da društveni urad in zdravniška ambulanca ostaneta zaprta ob nedeljah. Radi tega se ob sobotah uradovanje podaljša do 8. ure zvečer in uvede sobotna zdravniška ambulanca od 6. do 7. ure za poletus mesece.

Darovi.

Pri gostovanju birne sinčka gosp. Vinka Hrovatin na Opčinah je nabrala g. ca. Marica Danev 8 K za dijaško društvo. Denar hrani uprava.

Književnost in umetnos.

»Slovan«. Šesta letošnja številka ima sledečo vsebino: Dr. Fran Ilešič: Francoske vojne in slovenski pesniki. C. Golar: Napoleon. A. Aškerc: Ilirija. 1. Napoleon. 2. Pesem starega Ljubljancana. 3. Pritožba meščana Nadloge 4. La Rosière. 5. Obleganje ljubljanske trdnjave. 6. Et memini se juvat. Jos. Premk: Ilirec Jurij Škofar. Franjo Neubauer. Vstani, Ilirija! 1. »Napoleon reče«. 2. Čez sto let. 3. Vstani, Ilirija! Fran Govekar: Naborjet-Predil. Vladimir Levstik:

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila jutri 9. t. m. od 9.—11. ure.

Chiffonier z 2 zap. in ogledalom, nočne omare, umivalnik z mrzlorom in ogledalom, miza, slike, blazine, stenika ura in ponočne obleke.

Dane: 8. t. m. od 9.—12. prodaja velike množice ilustriranih razglednic raznih krajev.

HYDROVA OTROŠKA MOKA
1 kg 120 ml
K 240

Vydrova tovarna hranil
Praga VII.

Dr. Fran Korsano
Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij
v Trstu v ulici San Nicolò št. 9
(nad jadransko banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop.

Pohištvo solidno in elegantno
po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Maionton

Mnenje g.é Dr. Gabrijele Possanner

na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

V odgovor na Vaše cenjeno vprašanje usojam se naznaniti Vam, da sem rabila Vaše **Železnato Kina - Vino Serravallo** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) toliko doma kolkor pri mnogostevilnih bolnicah, ter da sem dosegla z istim izvrstne uspehe.

DUNAJ, 15. oktobra 1907.

Dr. G. Possanner.

Prodajalnica zgotovljenih oblik in blaga
G. Mayer Grego
Trst, ulica Riborgo št. 23, Trst
Specijaliteta: Obleke za dečke.
Izbera perila in pletenja.

Velika zaloga obuvala
ul. Riborgo 25 TRST ul. Nuova 49
Velika izbira moških, ženskih in deških čevljev kakor tudi vsakovrstn. obuvala.

na Korzu Trst
št. 41 Cesare Levi
urar in zlatar.
Za prihod. birmo - Darila.

Lastnik te prodajalnice prodaja:
ure, veržice, uhane, zaponke, prstane
priveske in vse druge zlatanine z
samo 1¹/₂% čistega dobička.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Ceclia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča
dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.
Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402
Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejših do najelegantnejših vrislo v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinske in lepo okrašene lesene rakre; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perla.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.
Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo **HENRIK STIBELJ in drugi.**

Pekarna in sladčičarna - Vinko Skerk

Trst, ulica Acquedotto 15 — podružnica ulica Miramare 9.

V moji pekarni se vdobi vsaki dan 3 frišen kruh in se dovaja vsak čas tudi na dom. — Dobi se tudi najfin. moka iz najboljših mlinov, bikote in posebne po specijaliteto za čaj. Dobi se tudi veliko izbere butelj, ruma in vsake vrste čaja. Vse po najnižjih cenah. — Spoštovanjem V. SKERK.

NOVI DOBODI v dobroznani prodajalnici oblek
Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlače, jop in sraje za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Vsi oni,

ki rabijo barve, kemične izdelke, mineralne vode, mazila za pōde, čistilo za čevlje, dišave in vse, kar se more dobiti v mirodilnici, naj obišče dobroznano prodajalnico

Giovanni Cillia - Trst
ulica Gioachino Rossini št. 14.

ZALOGA MODRE GALICE IN ŽVEPLA. — Zastopstvo
Amerikanske Petroline Wielnan
(najboljšega izdelka za lase) po K 1,
kakor tudi neprekosljive mrčesne tekočine v steklenicah

po 70 stotink **„Radical“** po 70 stotink

Imperator, Fran Govékar: Stoletni spomini. A. Askerc: Vidni sledovi francoske vlade v Ljubljani. Peter pl. Radica: Iz dnevnika ljubljanskega meščana 1809. Listek. — A. Askerc: Napoleonova „Ilirija“. — Francoški koledar v Iliriji. — Francoška vlada v Ljubljani l. 1809. pa remški jezik. — „Rožna devica“. — Številko ljubljanskega prebivalstva l. 1813. — „Club franco-illyrien“. — Haydn Josip.

Vesti iz Istre.

Iz Pazina, Pazinski akademski člani akad. farijalnega društva so sklenili, da se ima letos čim lepše praznovati dan naših apostolov, sv. bratov Cirila in Metoda ter da bi se ta dan slavil nekako kakor naroden dan. V obliki gled tega dne — 4. julija — bo v „Narodnem domu“ v Pazinu ljudska zabava pevanjem na korist narodne prosvete. Naše jame, da se tudi narod odzove v čim večem številu, da bo tako čul marsikaj koristnega in da doprinese svoj prispevek na korist obče prosvete. Toliko za sedaj, podrobni program se priobči pravo časno.

Vesti iz Kranjske.

V čem Postojna napreduje! Pišejo nam: Zadnji „Rdeči Prapor“ je v svojem poročilu o ponedeljskem izletu v Postojno prav pošteno „okrtal“ postojnske krčmarje ki da so vprav neusmiljeno čirali tja dole ptujce, tako, da si ti poslednji zapomnijo, kedar so bili „na ogledih“ v najnovejšem mestu.

No, tudi v Postojni utegne biti kaj izjem mej krčmarji, ali v splošnem ima „Prapor“ vendarle prav.

Ali meni je nekaj drugega na srcu, kar je „Prapor“ hotel ali nehotel prezrati. Česar pa jaz ne morem zamolčati. Namreč, da Postojna napreduje pri nemških nadpisih, posebnost kar se tiče svetovne znane jame. Kar zame je me je in sram me je bilo pred ptujci (čul sem namreč jaz in moj spremljevalec, kako so se Italijani čudili temu), ko sem, hodeč po tem biseru slovenske zemlje, zazrl na mnogih krajih samonemške nadpise. — Kar je namreč starejših nadpisov, so v treh jeziki: v slovenskem, nemškem in laškem, ali najnovejši (opazil sem jih v naglici najmanj kakih osem) se bleste v sami blažen in nemščini, kakor n. pr. »Kaiser Franz Josef und Elisabeth Grotte«, — „Der Brillant“, — „Der Papagai“, itd. itd. Ko sem ugledal v nekem kotu nek krofasti kapnik, sem že mislil, da se blesti tam od zadaj nadpis „Der Obersteier“, ali v tem sem se vendar le motil.

Radovedni smo, kedo je v sramoto slovenske zemlje in slovenske Postojne zakrivil te samonemške nadpise v divni postojnski jami? — Nima-li v tem pogledu tudi postojnska občina važno besedo? Niso-li v jamski komisiji sami, ali vsaj večinoma slovenski člani? V tem pogledu bi bilo potrebno dati javnosti malega pojasnila!

Sicer pa moram konstatirati, da se tudi ra poslopjih tega najnovejšega mesta se šopiri vse preveč tega, brezpotrebne madeža — nemških nadpisov!

V obliki tem žalostno-resničnim dejstvom, se človeku — hodečemu po lepi Kranjski deželi — vseljuje znani pregovor: „Kranca bog ne zapeti, sam' da umal nemšk zna“!

Mična mesteca in trgi slovenskega dela Primorske vse tja gori do Predila so se rešila teh madežev. Motil pa bi se, kdor bi menil, da se jih pa ptujci radi tega izgibljejo, marveč prav radi zahajajo mej naše ljudstvo, ptujcu ne imponirajo nemški ali laški nadpisi, pač pa dobra poslužba in primerne cene. Od Primorcev naj bi se v tem pogledu učili kranjski bratje narodne samozavesti na svoji rodni zemlji!

Tržaški izletnik.

Razne vesti.

Grozna smrt. Iz Bolcana poročajo: Pri Terlanu v Adiški dolini je bil na Binkoštno nedeljo izvršen nad nekim Andreato roparski napad. Pri tem je bil Andreata razparan trebuh, tako da so mu izstopila čreva. Nesrečnik je tako tri dni brez vsake pomoči ležal na nasipu Adiče. Šele tretjega dne so ga našli ljudje in prenesli v bolnišnico.

Poskusil presenetiti ženo, a našel vsled tega smrt. Iz Solte poročajo: Iz občine Lek se je pred 12 leti izselil v Ameriko kmet Vere. Pogostoma je dopisoval s svojo ženo, kateri je posiljal semtertja tudi denarja. Ko si je bil prihranil precejšnje premoženje, je sklenil vrniti se v domovino. Teh dni je dopisoval v Lek, sklenil je pa preseliti svojo ženo, ki je živela skupno z njeno materjo. Obiskal je najprej nekatere sorodnike ter jim pripovedoval, da se ne bo dal takoj spoznati svoji ženi, ako ga ne bi ona takoj spoznala. Zvečer okoli devete ure se je podal k hiši svoje žene, je potkal in prosil prenočišča, z obljubo, da jo hoče bogato poplačati. Niti žena niti tašča ga niste spoznale in sta ga vzele pod streho še le pe daljšem obotavljenju.

Pripravile sta mu ležišče in mož je kmalu legel spat, ne da bi ga bile ženski česa povprašale, od kod da je in kako mu je ime. Malo ročno torbico, v kateri je imel vse svoje premoženje, je mož položil poleg svojega ležišča. Ko je bil zaspan, odprle sta radovedni ženski torbico, in ko sta zagledale veliko »voto denarja in vrednostnih papirjev, sta sklenile moža umoriti in se polastiti njegovega denarja. — Računale da se ne bo

nihče brigal za tujca, ki ga menda v vasi itak ni nikdo poznal, in da ne bo palo v oči so na to, ako izgine. Načrt sta ženski izvedli na prav živinski način: Vili sta nesrečniku v usta vrele zabele, tako da je izdihnil v grozljivih bolečinah. Potem sta truplo zagrebli na vrtu. Ko so drugo jutro prišli sovodniki in vprašali, ako se je možu posrečilo nameravano preseljenje, sta ženski v rjuno grozo izvedli, koga da ste umorili. Priznale sta svoj zločin, bile aretirane in izročene sodišču v Solte.

Turške žene. F. Hiller piše v berlinskem listu „Der Tag“, da se s promeno režima v Turčiji ni v pogledu ženskega vprašanja nič premenilo. Ženske so istotako kakor dosedaj obsojene na samotarenje in brezdelje v svojih hišah, obsojene so, da se jih istotako malo spoštuje kakor dosedaj, z eno besedo rečeno: njih razmere se niso še niti za las spremenile. Ni jim dovoljeno se družiti z moškimi, kakor dosedaj ne, a za njih izobrazbo se nikdo ne briga. Novi režim ni dal turški ženi nikako večjo svobodo, a ipak so želele tudi one, da bi se jim odvzelo vsega, ker je celi narod slobodnejši zadihal. A umeje se, da bode vse lažje doseči, kakor pridobiti tem ženam svobodo. — To vprašanje bo v Turčiji najtežje rešiti, in ni izključeno, da izvrši gibanje za slobodo turške žene s prevratom. Ker ničesar se tu možni ne boje tako kakor naobražene in slobodne žene!

In pri tem je glavna ovira, da se morajo tudi oni mržki, ki bi sicer radi priznali svojim ženam svobodo, ozirati na fanatične mase.

Radi tega je bodočnost mohamedanskih žen zelo negotova, se poskusi za njih osloboditev še zelo daleč.

MALI OGLASI:

se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. — Plača se takoj.

Meblovano sobo odda v najem slovenska družina s 1. juli jem v ulici Commerciale št. 11, III n. Ponudbe se sprejemajo istotam.

Kedor ima srce za svoje in želi imeti resne slike naj si beleži: A. Jerkič odl. fotografski zavod za moderno slikanje. Trst Poste 10. — Gorica Gosposka ul. 7. 1839

Napoljske in sicilijske testenine po 56, 64, 72 stot. Najfineše italijansko olje po K 1.12, 1.20, 1.60, 2.00 liter. Sicilijski paradjazer po 28 stot. škrtja. 1060

Iščem službo v kaki trgovini kakor blagajničarka ali v pisarni. — Ponudbe pod „Pridnost“ na Inzeratni oddelci Edinosti. 1062

Išče se v ozirnik, ki se razume tudi v poljedeljskem delu. Predstavi se je z dobrimi spričevali pri cvetličarju Banderl v Rojano. 1059

Proda se kotel (Bagno Maria) za sterilizovanje mleka. Drži 30 litrov. Breddio Mungerli, ulica Industria 667. 1057

ZA BIRMO!

GIACOMO PALUELLO
zlatar in draguljar
Trst - ulica Nuova 42 - Trst
Izvršuje naročbe in popravila v lastni delavnici. — Prodaja in me-
: njuje zlato, srebro in dragulje. :
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

+ Pariški gumi +

Ponujam najboljša pariška izdelke higijenične specialitete po K 2, 4, 6, 8 in 10 ducat. Vozna zbirna, 12 komadov Kron 5. Najboljši nakupni vir. Diskretne pošiljave po postnem povzetju ali proti predplačilu. EXPORTNO PODJETJE

S. Schwarzl Dunaj XVIII, Hymayrgasse 5.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“.

Ugodna prilika!

3 do 4 krone dnevnega zaslužka

za vsakega (moškega ali ženskega) brez razlike starosti in stanovanja, ker se lahko plete doma nogovice z našim hitrim strojem „RAPID“, ki ne zahteva nikakega učenja. IZDELKI SO TRPEŽNI IN GARANTIRANI TER JIH MI NAKUPIMO. — ZAHTEVA NAJ SE CENIK. Rapid Stocking - loom Company Trst - ulica Carradori 9-4 - Trst. Iščemo povsodi moške in ženske zastopnike.

Proda se enovprežni normalni poštni voz z usnjato streho, v dobrem stanju prav po nizki ceni. Kje? pove Inzeratni odd. Edinosti pod št. 1019. 1019

Mleka 200 litrov dobrega, paste liziranega imam, dnevno takoj za oddati. — Več pove lastnik mlekarne Ivan Vidmar, Črničev nad Idrijo. 1037

G. Levi Minzi & Co.
Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero. Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

.. ŽGALNICA KAVE ..

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zaloga steklenih šip

F. Hörmann, Trst

ul. Caserma št. 17

Kristali, zrcala, stekleni ventilatorji, okvirji za slike, posode za ribe, steklene in bakrene črke vezanja v medu in svincu, artistska dela v steklu. Sprejme vsakovrstne poprave in naročila za hiše, prenočišča, verande itd. itd. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94

TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči.

POZOR!

Rabite kak dar ZA BIRMO? — Tega

lahko kupite - po najnižji ceni

in v prodajnici ur in zlatanine

Josip Oppenheim

Trst. - Corso št. 5 - Trst.

Pazite na naslov. - Govori se slovensko.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali tedenske

obroke obleke in površnike za

moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

BOTRI in BOTRE!

Veliko izbero birmanskih darov kakor n. pr. zlate in srebrne ure kakor tudi moške in ženske verižice, uhane, prstane itd. najdete po jako zmernih cenah v prodajnici ur in zlatanine

Bogomil Pino
(prej urar v Sezani)
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

3 do 4 krone dnevnega zaslužka

za vsakega (moškega ali ženskega) brez razlike starosti in stanovanja, ker se lahko plete doma nogovice z našim hitrim strojem „RAPID“, ki ne zahteva nikakega učenja. IZDELKI SO TRPEŽNI IN GARANTIRANI TER JIH MI NAKUPIMO. — ZAHTEVA NAJ SE CENIK.

Rapid Stocking - loom Company

Trst - ulica Carradori 9-4 - Trst.

Iščemo povsodi moške in ženske zastopnike.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

3 do 4 krone dnevnega zaslužka

za vsakega (moškega ali ženskega) brez razlike starosti in stanovanja, ker se lahko plete doma nogovice z našim hitrim strojem „RAPID“, ki ne zahteva nikakega učenja. IZDELKI SO TRPEŽNI IN GARANTIRANI TER JIH MI NAKUPIMO. — ZAHTEVA NAJ SE CENIK.

Rapid Stocking - loom Company

Trst - ulica Carradori 9-4 - Trst.

Iščemo povsodi moške in ženske zastopnike.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nova zaloga klaje, otrobov, ovsa, Turšično perje. — Ulica Belvedere 19. 1045

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A. Millovatz

mehanična delavnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi niklovanja.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Umetni zobje ...

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma štov. 13, II. nadst.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Za delavce in kupce

5 kg dobro povejenega

mesa

za K 3-80; 5 kg suhih

salamov za K 3-80

pošilja poštne prosto

V. Hamák prodajalnica

konjek. mesa

Kolozsvár, Ogrsko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove

(vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke

kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in

rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavsko

obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (prizani

angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih

tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši

modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Domenico Petener

priporoča ob priliki birme vsem cenj. klientom

svoj dobroznani fotografski ateljé

v ulici Giosuè Carducci 20.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prodajalnica manufaktur. blaga

ENRICO de FRANCESCHI

TRST

ulica Nuova 53 — vokal Piazza Goldoni

s podružnico

ulica delle Poste 10 — vokal ul. Valdirivo

Velika izbora bombažev in volnenega

blaga, perila za moške, ženske in otroke.

pletenin, nogovic in drobnih

Cene zmerno. predmetov Cene zmerno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Mehka zabela Ceres

(Najnovejša iznajdba v industriji živila)

je ravnotako mehka kakor naravno maslo, radi česar se jo

lahko meša ter z isto maslo

kruh. — Za močnat jedi

neobhodno potrebna...

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX